

9677

F. XAVIER GODO

RIN

Juguet en un acte y en prosa

Estrenat ab brillant éxit en el «Teatro Catalá» (Romea) la nit
del 19 de Janer de 1897.

PREU: UNA PESSETA

BARCELONA

Tipografía de Francisco Badia, Doctor Dou, 14.

1897

12

RIN

Digitized by the Internet Archive
in 2012 with funding from
University of North Carolina at Chapel Hill

F. XAVIER GODO

RIN

Juguet en un acte y en prosa

Estrenat ab brillant éxit en el «Teatro Catalá» (Romea) la nit
del 19 de Janer de 1897.

BARCELONA

Tipografía de Francisco Badia, Doctor Dou, 14.

1897

Aquest juguet es propietat de son autor y ningú podrà, sens lo seu permis, traduhirla, representarla ni reimprimirla en Espanya, possessions d'Ultramar, ni en los punts ab los quals s' hajan celebrat ó se celebrin posteriorment á aquesta publicació, tractats internacionals de propietat literaria.

Els comissionats de la Administració lírico-dramática de *Hijos de E. Hidalgo*, de Madrid, son els encarregats exclusivament de concedir ó negar el permís de representació y de cobrar els drets de propietat.

Queda fet el dipòsit que marca la lley.

A

D. Francisco Gras y Elías

REPARTIMENT .

PERSONATJES

ACTORS

—	—
Carolina, 25 anys	<i>D.ª Adela Clemente</i>
Enrich 28 id.	<i>D. Hermenegild Goula</i>
Rafel 34 id.	» <i>Lluís Llibre</i>

Director: D. HERMENEGILD GOULA

L' acció á Barcelona. — Epoca present.

Dreta y esquerra la del actor.

Acte únic

Un quarto dormitori, molt elegant. Al fons un balcó ab vidres. A l' esquerra aprop del balcó, una *étagère* ab vascos, una botella d' aigua, un' altre de licor; copetas, culleretas, la sucra, etc. A la dreta, un llit ab cortinas, col·locat de manera qu' el capsal quedi al fons y els peus al prosceni oferint una petita inclinació á fi y efecte de que á son temps ompli son objecte vejentse totas las figuras. Entre 'l llit y la paret deu haverhi puesto sufficient pera que hi passi una persona. A l' esquerra primer terme una tauleta ab un bastidor pera brodar. Quan s' obra 'l balcó ha de veurers nevar. Aprop del capsal del llit deu haverhi un biombo y al costat d' aquest un penjador ab una bata. Sobre d' una cadira un sombrero. A dreta y esquerra dos portas. Es de nit. Sobre de la tauleta un quinqué encés. Entre las dos portas de l' esquerra, un sofá.

ESCENA PRIMERA

CAROLINA, després RAFEL

(Carolina sentada á la dreta primer terme, arreglant una comiseta de llana. Dona alguns punts tota pensativa y de quan en quan s' atura).

CAROLINA No sé que donaria pera saber qui era aquell jove que vaig conèixer dilluns passat en el ball de disfressas que donáren á ca 'l senyor Martinez, Director de la Societat d' aigües, ahont está empleat el meu marit. Si n' és de guapo! No parlo del meu marit. Anava disfressat de calabrés, ab unas barbas hasta allà.

Quinze vegadas va treurerm á ballar. Ay! Jo tenia una por qu' el meu marit ens observés... Pro ¡cal quan mes els convé es quan menos s' hi vehuen. Pro ¡quin xicot! Y quin talent el seu! Canta que ni en Gayarre... y sobretot imita 'ls animals d' una manera maravellosa... El qu' es la dona que si casi podrá sentirse tota orgullosa... Pot ser ja la te escullida... La veritat es que si á las demás senyoras que hi havia, las hi va causar el mateix efecte qu' á mí quan imitava 'ls lladruchs del gos... el bunzinar de las moscas... y el cant de las granotas, las haurá fetas tornar bojas á totes. (*Pausa.*) Jo sí qu' en só de boja, que perdo 'l temps pensant ab aquestas tonterías... Res! Somnis!... Pro la vida no es un somni, com dihuen molts... Es una trista realitat.

RAFEL (*Desde dins*). Carolina: Ahont has deixat la camiseta de llana?

CAROLINA Aquí está la trista realitat; el materialisme de la vida.

RAFEL (*Entrant per la primera porta de la dreta*). Digas: t' has oblidat de posar la camiseta en el sarró? Eh? Es que no vull correr el perill d' arplegar un refredat qu' em dugui al altre barri.

CAROLINA (*Ab tristesa*). Té; vetal' aquí. (*Donantli*)

RAFEL (*Mirantla*). Ab quin aire m' ho dius!

CAROLINA Ay! ay! Com vols que t' ho digui?

RAFEL Ab una mica més de garbo, (*posant la camiseta en el sarró*) mes alegre.

CAROLINA Es clar; puch estar contenta quan veig que tots els diumenges t' en vas á cassar.

RAFEL Ja sabs qu' el metje m' ha ordenat que fassi molt exercici.

CAROLINA Exercici! També podrias ferlo á casa.

RAFEL (*Alsant las espatllas*). Pshé! No 't dich que no; pro hi ha exercicis y exercicis.

CAROLINA Be, sí; tu prefereixes deixarme sola, abandonada. (*Va á seurer á l' esquerra*).

RAFEL (*Apoyants' en el respaldo de la cadira*). Vaja; no t' enfadis. Demá, qu' es festa, pots anar á dinar ab la teva mamá y á la tarde al teatro... ó á sermó qu' es millor y mes barato.

CAROLINA Ja! Y aquest vespre?

RAFEL Aquest vespre... 't pots entretenir brodant

aquell trevall. (*Indicant el qu' està sobre la tauleta y mirantlo.*) Qu' es bonich! Qu' es delicat... Si tens unas mans! Quan estaràs cansada, t' en anirás á dormir y somniarás ab el teu marit.

CAROLINA O ab algún altre.

RAFEL Cóm? Qui es aquest altre?

CAROLINA Vull dir que no sempre 's somnia lo que 's vol.

RAFEL Eh? Pot ser voldrías ferme creurer que podrías somniar algú mes? Tal vegada 'l calabrés de l' altre nit?

CAROLINA Quin calabrés?

RAFEL Quin calabrés! Ho sabs millor que jo. 'M refereixo á n' aquell jove que imita las bestias ab tanta perfecció.

CAROLINA Que imita las bestias?

RAFEL Sí, dona, sí; aquell que va ballar tant ab tu á ca 'l senyor Martinez.

CAROLINA No tant!

RAFEL Quinze balls... Com qui no diu res...

CAROLINA (*Ap.*) Ja ho deya jo que si havia fixat.

RAFEL Si arriba á ballarne setze 'l bofetejo.

CAROLINA ¡Pro Rafel!

RAFEL Sí; sí; l' hauría bofetejat. Bah! Si un d'aquests gomosos 't fes l' os, comensaría per matarlo á n' ell; després á tu y després á mí. És á dir, no; jo no 'm mataia perque 'l suicidi es immoral.

CAROLINA ¡Pero que t' enrahonas? Que 't tornas boig?

RAFEL Tens rahó, Carolina. Soch un ximple... Ves quinas ideas m' acudeixen! Pro tu ja ho sabs; tinch las sangs calentas y per res s' encenen... Prou qu' ho sé que no estimas á ningú mes qu' al teu marit. (*Se sent lladrar un gos.*) Ah! ah! ah! El Rin m' avisa que si m' entretench gaire 'ns escaparà 'l tren.

CAROLINA Que no 't fora lo mateix anárten demá?

RAFEL No veus qu' els companys m' esperan?

CAROLINA Oh! Y que demá tenías que tornar la visita al teu principal senyor Martinez.

RAFEL Li tornaré la setmana entrant. Y á propòsit del senyor Martinez.

CAROLINA Qué?

RAFEL Que no ho sabs?

CAROLINA Que vols que sápigam!

- RAFEL (*Confidencialment*) 'S diu que la seva senyora l' ha tet entrar en la gran cofradía.
- CAROLINA Quina cofradía?
- RAFEL (*Ap. rient.*) Quina dona mes ignocent que tinch!
- CAROLINA Que t' en rius?
- RAFEL És clar; sempre es una satisfacció saber qu' al meu principal... Vaja, adeu, adeu. (*L'abrassa*). Demá 't portaré sis perdius.
- CAROLINA Mentres no sigan com las de l' altre setmana...
- RAFEL Perqué?
- CAROLINA Perque 's veu que vares tardar massa á matarlas y 's van passar.
- RAFEL (*Ap.*) Aquell dimoni d' adroguer ja van dos cops qu' em ven perdius passadas. (*Alt*). Vaja, adeu.
(*Se sent lladrar un gos y s' en va per l' esquerra tot cantant*).
- CAROLINA Vet' aquí un home felís. S' en va cantant, tot alegre, y mentres va á divertir-se 'm deixa aquí tota sola. Oh! 'ls homes, 'ls homes! Després dihuen si una dona... (*Seu y agafa un diari. Pausa.*) Si pogués saber qui era aquell jove... No sé perque s' em figura que deu ser algun noble. (*Se sent un tiro.*) Qu' es aixó? (*S' alsa.*) Pot ser sí qu' al meu marit li ha donat l' humorada de cassar al mitj del carrer... (*Se 'n va al balcó.*) M' ha semblat com si el tiro hagués sortit d' algún balcó... (*Surt del balcó.*) Vaig á veurer si la Carmeta dorm... Que no s' hagi espantat...
(*S' en va per la primera dreta.*)

ESCENA II

ENRICH, després CAROLINA

- ENRICH (*Entra p' el balcó, pàlit, ab els cabells en desordre l' armilla desfeta y sense sombrero*) Misericordia! (*S' deixá caurer sobre d' una cadira.*) Malehits sigan els tenorios! No s' en pot ser per cap diner. Lo qu' es avuy puch dir qu' he escapat d' una y bona. (*Mira ab*

curiositat.) Ahont só? Tant me fá; 'l cas es que m' he salvat. Oh! Las donas, las donas! Aquella benehida Laura, una rubia del hú... m' envía aquest matí una targeta, dihent: «Enrich meu: aquesta nit el meu marit va al Círcul Ecuestre. T' espero ab la mes viva impaciencia.» Hi corro, com es de suposar, y mentres estava á sos peus de genollóns, fentli las mes tendres protestas d' amor, ¡cataplúm! s' obra una porta, 'l marit s' ens presenta revolver en ma; 'm veu, fa foch, no 'm toca (*palpantse*) ó al menos m' ho sembla, y fa trossos un hermós mirall que hi havia sobre la consola. Jo, ab un valor que may havia tingut, obro 'l balcó, veig que dona sobre una taulada y ¡zas! m' hi tiro; pro 'l miserable 'm segueix y comensa una carrera fantástica... De prompte sento un crit, 'm giro y veig al meu perseguidor que cau dins d' una xemeneya. Aprofito l' ocasió y mentres ell s' en ha anat xemeneya avall, jo veig obert aquest balcó, m' hi tiro y aquí só porque he vingut... (*Pausa*) Be; pro are que faig? Sento passos... Algú ve... San Corneli tinga pietat de mí.

- CAROLINA (*Parlant á dintre.*) Está, está be. Vagissen al llit; pro tingui compte la nena.
- ENRICH (*Ap.*) Una dona. Las donas son sempre indulgents. No m' espanto.
- CAROLINA (*Ap. sempre pensativa.*) No sé que donaría pera saber qui era aquell jove...!
- ENRICH (*Agafant el sombrero que hi ha sobre la cadira, s' adelanta y saluda.*) Senyora!
- CAROLINA (*Espantada.*) Un home! Lladres!
- ENRICH Senyora! Senyora! Per l' amor de Deu! Jo no só cap lladre.
- CAROLINA Vágissen.
- ENRICH (*Ap.*) Ah! La meva balladora!
- CAROLINA (*Ap.*) Si es el calabrés sense barba! (*Alt.*) Pero vosté aquí?
- ENRICH Jo mateix, senyora, jo mateix.
- CAROLINA Pero aixó es indigne.
- ENRICH Permétim que li expliqui.
- CAROLINA No necessito explicacions. Tot ho endevino.
- ENRICH Es bastant difícil.
- CAROLINA Díguiho clar. Es que vosté ha tingut ganas de tornarm' á veurer...

- ENRICH (*Ap.*) Ah! 'S creu...
- CAROLINA Vosté ha sabut qu' el meu marit estaria fora per espay de vint y quatre horas...
- ENRICH (*Ap. alegre.*) Bravo! bravo!
- CAROLINA Y sense fixars' en si 'm comprometía ó no s' en ha entrat á casa meva com un malfactor.
- ENRICH (*Ap.*) Bravo! bravo! bravo!
- CAROLINA Aixó, com es natural, 'm dona á comprendre que vosté té un capritxo foll per mí.
- ENRICH (*Després d' un moment de pausa.*) Capritxo... no! Un amor violent, una passió boja. Si, senyora, desde la nit aquella... desde 'l ball de ca 'l senyor Martínez no tinch més qu' un pensament, un desitj, una esperança; tornarla á veurer.
- CAROLINA Pro, ja sab vosté lo que li tinch que respondrer.
- ENRICH No ho sé, ni ho vull saber, no m' ho digui. Repeteixim tant sols qu' el seu marit es fora.
- CAROLINA Ja li he dit.
- ENRICH Y que no tornarà per espay de vint y quatre horas.
- CAROLINA No tornarà.
- ENRICH Vol dir que n' está segura?
- CAROLINA Seguríssima.
- ENRICH Es qu' á vegadas una dona 's pensa qu' el seu marit es fora y tot d' un colp... ¡plam! (*Ap.*) Y aixó ho sé per experiència.
- CAROLINA Qué diu?
- ENRICH Dich que pera tornarla á veurer, he fet, senyora, lo impossible. M' he enfilat per una paret; he corregut per las tauladas; he saltat un sens fi de xemenyas... Y ab tot y aixó aquí 'm té, cansat, rendit, romput, ab el trajo fet malbé y potser ferit y tot.
- CAROLINA Si qu' es cert, te una ferida al front.
- ENRICH (*Tocants' el front.*) Eh? Si! (*Espantat.*) Haurá sigut causada per la bala homicida.
- CAROLINA ¿Quina bala?
- ENRICH Una...! la... aquella... aquella...! (*'S treu el mocador y s' el posa al front.*)
- CAROLINA (*Ap.*) Pobre jovel
- ENRICH Y després d' aixó, senyora 'm negará vosté... (*Se sent un altre tiro.*) ¡Ja hi tornan! (*'S palpa tot espantat.*)
- CAROLINA Tranquilisis, tranquilisis.

- ENRICH (*S posa 'l mocador al front y després el mira.*)
Ay! Sang! Ja ho he dit. Miri, miri.
- CAROLINA No home, no, si no es sang. Si son las sevas
inicials brodadas ab fil vermell.
- ENRICH Ah! si, si. Es que la vista de la sang... sobre
tot de la meva 'm fa un efecte desastrós. (*Ap.*)
Aquesta nit jo poso cabells blancs.
- CAROLINA Vol una copa d' aigua?
- ENRICH 'M farà un gran favor, pró... ab sucre... y una
mica d' aixerop.
- CAROLINA Está bé; aguardi un moment. (*Va á l' etagère
y prepara la beguda.*)
- ENRICH (*Ap*) Lo que jo faig no te perdó de Deu. ¡Po-
bre dona! Ferli creurer qu' he vingut per
ella, quan... Pero no hi ha més! Jo no po-
día dirli que qui te la culpa de tot aixó es la
Laura. ¡Cal De cap manera. (*La Carolina li
presenta la copa mentres ell distret repeteix.*)
De cap manera.
- CAROLINA ¿Com? No m' ha dit...?
- ENRICH (*Transició.*) Ah! Si .. si.. Gracias, perdoni...
(*Ha pres la copa, la te á las mans y mira som-
rihent a Carolina.*) ¿Coin se diu vosté?
- CAROLINA ¡Carolina! Begui, begui.
- ENRICH ¿Carolina...? Consona ab medicina (*beu.*) Gra-
cias. (*Li entrega la copa.*)
- CAROLINA (*Ap. rihent.*) M fa riurer. (*á ell*) Are promé-
tim que no cometerá may més una impru-
dencia com la d' avuy.
- ENRICH Ah! no senyora, no; respecte aixó pot estar
ben tranquila.
- CAROLINA Sobretot, sabent com sab que so casada.
- ENRICH No m' en parli!
- CAROLINA Eh?
- ENRICH No; no m en parli may. No m' agradan las
donas casadas. Es á dir; no, no es aixó. Vull
dir que las donas no dehurían casarse. Perque
al fi y al cap ¿qu' es un marit? Res; una con-
venció social. La veritat, senyora estriba en
l' amor lliure; en la lliure correspondencia de
dos sers joves y guapos... com nosaltres dos.
Aquesta es la verdadera veritat. Respectém-la...
senyora (*Agafa una má á Carolina.*)
- CAROLINA Prométim, quan menos, que la seva afecció
será purament fraternal.
- ENRICH Si, senyora, per ara será fraternal. Mes...

quan arriui el moment fisiològich, quan soni l' hora de la passió, allavors, la fatalitat, empenantme més y més cap á vosté... (*Se hi arrima, Carolina s'aparta.*)

CAROLINA Dispensi; 'in sembla que ja es hora de que 's retiri.

ENRICH ¿Com? No m' ha dit qu' el séu senyor estaria ausent durant vint y quatre horas?

CAROLINA Mes...

ENRICH Jo crech, donchs, qu' en podém passar unas quantas junts. Podríam prendre un thé.

CAROLINA No tinch aigua calenta.

ENRICH Encendré el foch.

CAROLINA Cal Val més si acás, qu' em canti una de las sevas árias favoritas.

ENRICH Es qu' estich molt ronch. El passeig per sobre de las tauladas, m' ha refredat la veu.

CAROLINA Essent aixís li preparo 'l thé y vosté, mentres tant, pot ferme sentir una d' aquellas imitacions de la veu bestial que tant varen xocar la nit del ball de ca 'l senyor Martínez. (*Va á l' etagére.*)

ENRICH (*Ap.*) Tinch altre feyna que pensar en imitacions. (*Se sent lladrar un gos á fora.*)

CAROLINA (*Crevent qu' es ell.*) Bravo! molt be!

ENRICH Qué?

CAROLINA M' ha fet talment l' efecte com si sentís un gos.

ENRICH No só jo, senyora... Es algú qu' em fa la competencia.

CAROLINA (*Espantada.*) Cóm? No era vosté? No era voste? Donchs era la veu del Rin.

ENRICH Qui es el Rin?

CAROLINA És el gos del meu marit. (*Se sent un timbre.*) Es ell; aquesta manera de tocá 'l timbre es la seva.

ENRICH Del seu gos?

CAROLINA Del meu marit. ¡Ay! si 'l troba aqu.í..

ENRICH (*Espantat.*) No; no 'm convé.

CAROLINA Si 'l troba 'l mata.

ENRICH Jesús!

CAROLINA Y em mata á mí.

ENRICH ¡Ay! no senyora; no desitjo la seva mort. Fujo. (*S' en va á la segona porta esquerra.*)

CAROLINA No, allá no; es el despatx del meu marit.

ENRICH (*Anant á la primera esquerra.*) Donchs aquí...

- CAROLINA May! 'S trobaria ab el meu marit... Vágissen per ahont ha vingut, p' el balcó.
- ENRICH P' el balcó? No! no! may! (*Ap.*) 'M trobaria ab l' altre. (*Se sent el timbre altra vegada.*)
- CAROLINA Corri, que s' está impacientant. Corri! Amáguis al menos en el balcó. Ja buscaré la manera de ferl fugir.
- ENRICH (*Obra 'l balcó.*) Está nevant.
- CAROLINA Pro que vol qu' ens mati?
- ENRICH Oh! may! Aixó may! (*Obra 'l balcó y s' hi amaga.*)
- CAROLINA Gracias á Deu! Respiro. (*A Rafel.*) Ja vinch! Ja vinch! Ets tu? (*Se sent lladrar. Carolina va á obrir la porta.*)

ESCENA III

RAFEL y dits

- RAFEL (*Parlant dintre .*) Apa, Rin; al jas; á dormir .. Pobre béstia! Está molla com un xop! (*Entra y tanca la porta.*) Que no 'm sentias?
- CAROLINA Si, pro no m' atrevia á obrir. No 'm pensava que tornessis tant aviat.
- RAFEL (*Deixantse caurer en una cadira.*) ¡Ay! Carolina! Si sabesses lo que 'm passa. Oh!
- CAROLINA ¿Qué?
- RAFEL Tremolo pensant qu' he mort un home.
- CAROLINA ¡Deu del Cel!
- RAFEL No has sentit un tiro?
- CAROLINA Si!
- RAFEL Era jo... Jo qu' he mort un home y pot ser dos.
- CAROLINA Pro, explicat. Com ha sigut?
- RAFEL (*Deixant l' escopeta y 'l sarró sobre la taula.*) Veurás: surto de casa; m' arribo á la cantonada pera veurer si trobo un cotxe. ¡Ca! Ni un. . Espero un quart y al últim veig un tranvía dels que passen per devant de l' Estació. M' hi enfilo; tracto de pujar á la imperial y no se com ni de quina manera m' entrebanco ab la escopeta; 's descarrega y ¡paff!

Un senyor qu' era á dalt llensa un crit! L' havia ferit.

CAROLINA

¡Oh!

RAFEL

Baixo allavoras del tranvía y apreto á correr; el conductor 'm segueix; el Rin se li tira á sobre y de segur que l' ha escanyat. El gos no m' en ha dit res; pero prou qu' ho conech. Y aquí tens dos víctimas. Jo he pogut fugir y el Rin també... Pero, call; algú puja l' escala.
(Pausa)

CAROLINA

No; t' ho ha semblat.

RAFEL

(Empahurit) ¡Carolina! Han trucat. Cregas qu' han trucat. No convé qu' em trobin. Fugiré mal siga per las tauladas. (S' en va cap el balcó)

CAROLINA

(Llensant un crit.) ¡Rafel! Cálmat; si no han trucat... Si es que t' ho ha semblat. Está be que no t' estiguis aquí; no, no deus... Ves á casa del senyor Martínez.

RAFEL

A que fer?

CAROLINA

A que fér! D' aqueixa manera el senyor Martínez podrá justificar qu' á tal hora tu eras á casa seva y que t' han prés per altre. Es la gran manera de burlarls á tots.

RAFEL

Tens rahó. Vaig á mudarm el vestit... Ets una gran dona... (Ap.) No 'm queda ni una gota de sang. (S' en va precipitadament per la primera porta de la dreta.)

ENRICH

(Desde 'l balcó trayent el cap que du embolicat ab un mocador blanc y tremolant de fret.) ¿Pu...uch...en...trar?

CAROLINA

No encare.

ENRICH

(Ha de parlar sempre ab tremolor.) Es que m' estich gelant. Cau una nevada que Deu n' hi dó.

CAROLINA

Prengui paciencia. Es questió de cinq minuts.

ENRICH

(Id.) Fássim sisquera la caritat de deixarm' un abrig, una manta, un paraiguas.. ¡M moro! Estich convertintme en un granisat de xufas!

CAROLINA

Que m' está comprometent.

RAFEL

(Desde dins) Carolina!

CAROLINA

Cuyti; amaguis!

RAFEL

(Entra en escena á temps que Enrich 's fica en el balcó; Rafel entra ab el sobretodo, en el que t' he ficat sols un bras.) Fesm' el favor;

ajudam á posarme el sobretodo. Estich tant preocupat que no puch trobar l'altra mánega.

CAROLINA

Vina.

RAFEL

(*Tot buscant l'altra mánega.*) Pero... si fujo de la justicia... (*ficant una má á la butxaca.*) No; aixó es la butxaca... Si fujo de la justicia humana... que farás tú, Carolina meva, tota sola..? Vols dirme que farás?

CAROLINA

Vaja, home, no t'apuris; ja m'arreglaré. Ves; cuyta.

RAFEL

Si... si... (*anántsen y deturantse.*) Pero... y si 'm troba 'l conductor?

CAROLINA

No has dit qu' el Rin l' havia escanyat?

RAFEL

Es que no n'estich segur. De totas maneras, havent mudat de trajo (*aixecants' el coll del sobretodo.*) y tapantme aixís, es impossible qu' em pugan reconeixer.

CAROLINA

Es clar; ves, ves.

RAFEL

Si; m' en vaig. (*Tornant enradera.*) Ah! dónam el paraigüas.

CAROLINA

Qui sab ahont es! Déixal estar. Total per anar á dos passos...

RAFEL

¡Oh! Es qu' está nevant.

CAROLINA

No hi fa res; ves cuyta.

RAFEL

Bueno, bueno. (*anántsen y reculant.*) Ah!

CAROLINA

Encare?

RAFEL

Jo 't diré. No voldría que durant la meva ausencia vinguessen á practicar un registre domiciliari y trobéssen el cos del delicte. Ves de amagar be l'escopeta y el sarró.

CAROLINA

Si; pro vésten, home de Deu. Si tardas gaire més, la declaració d' en Martínez no 't servirá.

RAFEL

Tens rahó; vaja, adeu; pero sobretot l'escopeta. Adiós. (*S' en va per la primera esquerra.*)

CAROLINA

(*Ap.*) Y quina nit, Deu meu! Es veritat; amaguém l'escopeta... Si; pero ahont? (*Mira ahont pot amagarla.*) Ah! si; en el llit! Ningú pensarà á mirarlo. (*Amaga l'escopeta dins del llit*) Ah! Are 'l sarró! Ahont el fico? Si 'l poso dins del llit abultará massa. (*Agafantlo.*) Ja ho sé. Se m'acut una idea. (*Deixa 'l sarró sobre una cadira y va al balcó. A Enrich.*) Pst! Vingui!

ESCENA IV

CAROLINA y ENRICH

(*Enrich entra en escena covert de neu. Deu parlar tot tremolani fins qu' es compren qu' ha entrat en reacció.*)

ENRICH Miri, senyora, miri.

CAROLINA Pobre! 'S deu haver aburrit!

ENRICH Aburrit. No..! Lo qu' es que m' he convertit en un «sorbete.» (*S mou pera treurers la neu de sobra.*)

CAROLINA Cuidado! qu' em mulla.

ENRICH Donchs no m' he aburrit; no senyora. P' el carrer, y dessota, com qui diu, d' aquest balcó, ha succehit un fet molt important. La gent cridava: ¡gaféulo! ¡gaféulo! ¡Assessino!

CAROLINA (*Ap.*) ¿Que diu?

ENRICH Al principi jo creya qu' ho deyan pera mi... porque quan un no te la conciencia tranquita... Pero després he sentit un que deya: «la bala m' ha atravesat el sombrero de part á part» y un altre: «l seu gos m' ha destrosat el pantalón».

CAROLINA (*Ap*) Respiro. (*A Enrich.*) Bueno: are si qu' ha de ferme el favor d' anársen... Es á dir: abans necessito un favor de vosté.

ENRICH Digui.

CAROLINA Que s' endugui aquest sarró.

ENRICH Quin sarró?

CAROLINA Aquest. (*Carolina li dona.*)

ENRICH Pro, quin objecte...?

CAROLINA Sería massa llarch de contar. Més tart ho sabrá tot.

ENRICH (*Prenent el sarró.*) De modo, qu' are ja m' en puch anar?

CAROLINA Si, pro depressa, molt depressa.

ENRICH Cregui, senyora, que no desitjo altre cosa. Adiós... Carolina... (*Se sent obrir nn pany.*) Qu' es aquest ruido? (*Espantat.*)

CAROLINA (*Eeglayada.*) Ay! Deu meu! Es el meu marit que torna.

- ENRICH (*Deixant caure 'l sarró.*) Altre vegada 'l seu marit?
- CAROLINA Corri, cuyti; vágissen al balcó.
- ENRICH No tinch temps! (*S' amaga radera de las cortinas als peus del llit.*)
- CAROLINA Estich perduda.

ESCENA V

RAFEL y dits

- RAFEL Ja soch aquí. Ha vingut algú?
- CAROLINA (*Aturdida.*) No... no... ningú.
- RAFEL Ay! respiro. 'S veu que m' han perdut de vista y que ningú m' ha conegut.
- CAROLINA Pero... que no has anat á ca 'l senyor Martínez?
- RAFEL Vaya! Are 'n vinch; sols qu' el pobre senyor no m' ha pogut rebre perque li estavan fent unas fregas de greix.
- CAROLINA Fregas de greix precisament? Que te?
- RAFEL ¡Pobre! Vet' aquí lo qu' es el mon. Ell sospitava de la seva senyora y s' en ha anat de casa dihent que no l' esperéssen perque passaría tota la nit en el Círcol; quan poch després 's presenta á casa armat d' un revolver... entra en el quarto... troba á un quídam als peus de la seva senyora y ¡pum! descarrega l' arma y l' estúpit fa blanco en un mirall. A mi no m' hagués fallat. Jo...
- ENRICH (*Ap.*) Ay!
- RAFEL Jo que fereixo á la gent sense pensar...
- CAROLINA Be... Y que més?
- RAFEL Ah! Just! Donchs, el quídam en questió, que per las trassas deu ser un poca vergonya y un cobart...
- ENRICH (*Ap.*) Gracias.
- RAFEL Eh?... (*Com si hagués sentit una veu y rápidamente.*) Ah! Ha obert el balcó y ha saltat á una taulada. En Martínez l' ha seguit y estava á punt d' agafarl, quan sense donársen compte ¡cataplúm! cau dins d' una xemenea y ha

baixat fins al primer pis. Figúrat el susto qu' ha ocasionat á la cuynera qu' estava en aquell moment fent un arrós á la milanesa. Diu qu' ha caigut de peus á la cassola. Lo pitjor es que no ha pogut coneixer al Tenorio.

- ENRICH (Ap.) Menos mal.
- RAFEL Eh? Que hi ha?
- CAROLINA Ahont?
- RAFEL He sentit una veu estranya.
- CAROLINA Ca; deu ser la Carmeta que somnia.
- RAFEL Vols dir qu' es la Carmeta? Es que la veu m' ha fet l' efecte com si vingués de sota terra.
- CAROLINA Qu' ets boig? Que vols que siga?
- RAFEL Es veritat. Res; com qu' estich tant excitat... Quasi, quasi será millor que m' en vagi al llit.
- CAROLINA (Deturantlo.) No.
- RAFEL Com? No ho vols? Perque? Ah! Vaja! la comprench. (Arrimants' á'n ella.) Vina, vina.
- CAROLINA (Allunyantse.) Que vols?
- RAFEL Donarte una abraçada. (Li dona á despit d' ella.)
- ENRICH (Ap.) Aixó es massa.
- CAROLINA Déixam estar! (Apartantse.)
- RAFEL Després dirás perque no faig exercici á casa... Fins are sempre t' ha agradat y are... Vaja, vaja, vina
- CAROLINA (Apartantse.) No, no, déixam estar.
- ENRICH (Ap.) La meva situació es terrible.
- CAROLINA T' oblidas de que...
- RAFEL Que vols dir?
- CAROLINA Qu' avuy es el 20 de Desembre.
- RAFEL Y que?
- CAROLINA Sembla mentida que diguis y que. ¿No 't recordas qu' es l' aniversari de la mort de la tía Reparada?
- RAFEL Y be y qué? No ho nego. Pro fa deu anys qu' és morta y aquesta es la primera vegada que m' en parlas.
- CAROLINA Es clar; com que vosaltres, homes, no hos fi-xeu may en res... (Li gira l' esquena y s' en va al fondo.)
- ENRICH (Ap.) Ay! Gracias, tía Reparada.
- RAFEL Bueno, bueno, qu' et diré jo are si no m' hi

havia may fixat? (*Trayentse 'l sobretodo y disposantse pera ficars' al llit.*) Res! Pobre tía! Deu la tingui al Cel y li dongui lo que mereixi, y á mi bona son pera oblidar els méus crims. Ens en anirém al llit.

CAROLINA (*Ab por de que s' adongui de l' Enrich.*) ¡Ay! (*Rafel s' en va á radera del biombo. L' Enrich treu el cap y fa senyal á Carolina y aquesta li indica que surti pe l balcó. Veyent que no s' entenen Carolina li gira l' esquena y va á seurer á la tauleta disposants' á brodar. Rafel estossega y Enrich's fica precipitadament desota el llit. Pausa. No veyntlo. (Ap.) S' en haurá anat. (Enrich treu el cap per desota el llit.) Ah! no! Are 'l veig. Y en Rafel que s' en va al llit... Si s' en adongués, que succeheria? Deu meu!*)

RAFEL (*Que per radera de las eortinas se fica al it, llenza un crit.*) Ah! Que dimoni es aixó?

CAROLINA (*Ap*) Estich perduda!

RAFEL (*Aparta las cortinas y s' el veu assegut sobre 'l llit ab l' escopeta á la má.*) Ah! Has sigut tú qu' has posat aquest' arma aquí?

CAROLINA (*Tremolant.*) Si; jo... es clar que si...

RAFEL Quan he sentit un cos tan fret, he cregut qu' era 'l cadavre de la meva víctima... Oh! quina por!

CAROLINA Com que tu mateix m' has recomanat que l' amagués...

RAFEL Si' si, has fet bé. L' amagatall era bó; pro 'm podías avisar. Te, endréssal. (*Dona l' escopeta á Carolina y aquesta la posa en un ángul de l' escena.*) Decididament aquesta nit es nit d' emocions. Suposo que será la última.

CAROLINA (*Ap*) Tart de bó. (*Alt.*) Procura dormir.

RAFEL (*Badalla y parla com un qu' está á punt de dormir.*) Y tú, Carolina... que no vols venir á reposar?

CAROLINA No; vull acabar el méu brodat.

RAFEL L' ex-voto! Bueno, trevalla, trevalla. (*S gira tot d' un cop y l' Enrich, que te 'l cap fora del llit, fa gestos qu' indican qu' els moviments d' en Rafel li fan mal.*) Que besí está aquí dins!

ENRICH (*Ap*) Que malament sí está aquí sota!

RAFEL (*Mitj adormit.*) Carolina!

- CAROLINA (*Ap.*) Lo millor es no contestarli.
 RAFEL Pot ser... no l' he mort! Demà ho sabré p' els diaris. Tot está en si la bala...
- CAROLINA Si parlas no t' adormirás.
 RAFEL Oy! qu' es cert! Quant un més parla menos dorm. ¡Bona nit! (*S torna á mourer. Iguales gestos per part d' Enrich. Carolina després d' una pausa s' arrima al llit.*)
- ENRICH (*Ab veu baixa.*) Senyora!
 CAROLINA Pst! Silenci!
 ENRICH Si vosté sabés lo malament que s' está aquí...
 CAROLINA Prengui paciència.
 ENRICH Es qu' el llit es baix y el seu marit m' aplasta ab el seu pes.
- CAROLINA Mortifiquis una mica. Are vaig á obrir la porta. (*Enrich's torna á ficar dessota 'l llit mentres Carolina s' aparta. En aquest moment se suposa qu' els moviments d' Enrich fan sosmourer el llit.*)
- RAFEL (*Despertant, seu de sopte sobre 'l llit.*) ¡Quina cosa més estranya!
- CAROLINA Qué?
 RAFEL Si fóssem á Sicilia, que sempre hi ha terremotos, diria que n' he sentit un.
- CAROLINA (*Ap.*) No ets tu mal terremoto. (*Alt.*) Devias somniar.
- RAFEL 'T dich qu' el meu llit s' es sosmogut.
 CAROLINA Ca! Haurá sigut la trepidació causada per algún carro que passava p' el carrer.
- RAFEL (*Tornant á ficarse á dins.*) Pot ser si. Y no obstant, m' ha semblat sentir un moviment estrany... Qu' encare no 't determinas á anar á dormir?
- CAROLINA No veus qu' estich atrafagada?
 RAFEL Ah! si! L' ex-voto pera la Verge de la Bonanova... Bona nit. (*Pausa.*)
- ENRICH (*Ap.*) Ay! ay! Are se m' ha enrampat la cama dreta.
- RAFEL (*Tornant á seurer en el llit.*) No, no: Lo qu' es are no somnio. Aquest llit 's mou; no sé 'l que te. (*Fa mourer el llit y Enrich fa grans gestos.*)
- CAROLINA (*Ap.*) Desgraciat!
 RAFEL (*Ab veu alta.*) Que hi ha sota 'l llit? Qu' has deixat entrar el gos?

- CAROLINA Si, si 'l gos... Rin!
- RAFEL Molt mal fet. Era tot moll y ho haurá empastifat tot. ¡Rin! ¡Vinal!
- CAROLINA Déixal' estar ¡pobre bestia! Tremolava com una fulla de arbre. Déixal!
- RAFEL Bueno, bueno. Rin, vina.
- CAROLINA Pro no l' amohinis.
- RAFEL Es que vull que m' obeheixi; que contesti al menos. Rin!
- CAROLINA (*A Enrich.*) Contesta á ton amo. (*Ap.*) Sort qu' el sab imitar.
- RAFEL ¡Rin! (*Enrich imita 'l lladruch d' un gos.*) Ah! Aixís, tonto, aixís. Bravo 'l meu Rin. Apa, á dormir... No sé; 'm sembla que no te la mateixa veu... S' haurá encostipat. ¡Pobre bestiola! Vaja, bona nit Rin, (*Enrich imita 'l gos ab més forsa.*) Ah! ah! ah! Are; are li torna la veu. Pobret! Te, Rin, te, fes l' amistat á ton amo... cuyta. (*Treu un bras fora del llit seguint sempre abrigat.*)
- ENRICH (*Ap.*) Qué diu? Es boig!
- CAROLINA (*A Enrich.*) Apa, Rin. Fes un patonet á ton amo, corre, maco, corre.
- ENRICH (*Ab veu baixa.*) Aixó may. Per aixó si que no hi passo.
- RAFEL (*Troba ab la mà 'l cap d' Enrich y l' acaricia donantli alguns copets á la closca.*) Ah! dolent! Qué tens avuy? Altres vegadas sense demanartho 'm rentas las mans y avuy... Apa, corre, un petó...
- CAROLINA Apa, fesli, tonto ¿qu' et costa?
- ENRICH (*Llepa la mà de Rafel.*) Terra... óbrat!
- RAFEL Pobre Rin! Quin animal més dócil! Vaja; bona nit. (*S gira del altre cantó. Mohiment de disgust per part d' Enrich.*)
- ENRICH (*Desesperat.*) Aixó es infame!
- CAROLINA Silencio!
- RAFEL (*Mitj adormit.*) ¿A qui ho dius silencio? Si no parlo.
- CAROLINA Al gos...
- ENRICH (*Ap.*) Gracias! (*Pausa. Poch després se sent roncar á Rafel*)
- CAROLINA Are si que dorm deveras! Vingui!
- ENRICH (*Sortint de sota 'l llit y fent contorsions com*

demostrant qu' está fet malbé.) Quin càstich y quina humillació!

CAROLINA Vingui; corri! (*S' en va ab Enrich per la primera porta esquerra.*)

ENRICH (*Ap.*) Y jo só tot un compte! D' avuy endavant seré el compte Rin.

ESCENA VI

RAFEL sol.

RAFEL (*Després d' un curt moment s' asseu sobre 'l llit tot sobressaltat.*) Es ell...! La meva víctima ferida al front... Pobre jove! La policia! Socorro!

ESCENA ULTIMA

CAROLINA, ENRICH y RAFEL

(*Se sent á dins el lladruch d' un gos y Enrich entra en escena espantat y precipitadament.*)

ENRICH Malehit siga 'l gos. No 's pot sortir sense que 's tiri á sobre d' un.

RAFEL (*Assombrat.*) ¿Qué hi ha? (*Veyent á Enrich.*) Un home... (*Carolina entra en escena.*)

ENRICH Dispensi.

RAFEL Ferit del front... Es ell. La meva víctima... senyor... si, ja 'l reconech.

CAROLINA (*Ap.*) Lo reconeix?

ENRICH (*Ap.*) Are si que soch á la ratera. 'L qu' es aquesta vegada no 'm salva 'l Rin.

RAFEL Carolina; donam la bata. (*Carolina l' agafa del penjador y li dona.*) ¿Perque no fas passar el senyor á la sala? Tingui la bondat de sentarse. ¿Carolina! Dónali una cadira. (*Haurá baixat del llit y s' haurá posat la bata y arriemat á n' Enrich*)

- ENRICH { Veurá. Jo li diré per quin motiu.
 RAFEL { Veurá. Jo li diré per quin motiu.
 ENRICH Digui...
 RAFEL No; digui vosté.
 ENRICH Vosté primer.
 RAFEL No.
 ENRICH { Veurá; aquell dispare...
 RAFEL { Veurá; aquell dispare... Aquell dispare l' he fet jo y l' he tocat involuntariament. Com vosté anava á la imperial del tranvía...
 ENRICH Jo á la imperial del tranvía? Dispensi; pro á la imperial no acostumo. Jo soch el compte Enrich de Rocacurva.
 RAFEL Molt senyor meu; pro si vosté no va á la imperial, vosté no es aquell á qui jo he ferit. Éssent aixís fassi 'l favor d' esplicarme com y per quin motiu 's troba vosté á aquestas horas á casa meva.
 ENRICH Li anava á esplicar quan vosté m' ha interromput. Jo 'm trobo aquí, fugint de la persecució d' un marit gelós.
 RAFEL Si eh? A mi no 'm ve ab historias ni vosté ni ningú. Ahont es la escopeta?
 ENRICH Li dich que no son historias. Fugint de la persecució d' un marit gelós, he vist 'l balcó obert y á riscos de molestarls...
 RAFEL Com? Vosté ha entrat p' el balcó? (*A Carolina.*) Vinga l' escopeta.
 ENRICH Pro no veu qu' aquell infelís m' ha seguit per las tauladas? Qué volía qu' em tirés al carrer?
 RAFEL Per las tauladas diu? Qu' era, pot ser el senyor Martínez?
 ENRICH Jo no dich qui era.
 RAFEL (*Rihent.*) Con que vosté...? Pobre senyor Martinez! (*S' aparta un xich y el mira ab detenció.*) Bravo! Bravo! Ah! Vosté era ball de disfressas de ca 'l senyor Martínez!
 CAROLINA (*Ap.*) Deu del Cell! L' ha reconegut.
 RAFEL 'L felicito per la manera admirable que te d' imitar á las bestias. Es una gran cosa; una fortuna. 'L lladruch del gos, sobretot l' imita vosté á la perfecció.
 ENRICH (*Mirant á Carolina.*) Si; no va mal. Y si 'm sentís fer l' ase...

- RAFEL Precisament aquí tinch el meu gos. Aposto qualsevol cosa que vosté sab imitarlo.
- ENRICH (*Ap.*) Pot ser si qu' encare hi tornarém.
- CAROLINA Pero Rafel. Tu no tens en compte...
- RAFEL Efectivament; no 'm recordava que no só amich del senyor de Rocadreta...
- ENRICH Rocacurva pera servirlo.
- RAFEL Dispensi... Pera permétrerm...
- ENRICH De vosté depend el ser amich meu. (*Li allarga la má.*)
- RAFEL (*Estrenyentlo.*) Ab mòlt gust. Vingui á veurens sovint... Tindrém una viva satisfacció.
- ENRICH No sé si la senyora...
- CAROLINA Si 'l meu marit hi ve be...
- RAFEL Jo si.
- ENRICH Donchs avant. (*Ap.*) Ja qu' ell ho vol, procurarém acontentarlo.
- (*Al públich*)
- La broma ha sigut pesada;
pro demostra eixa jugada
que ab tot y ser molt formal,
á un home el fer l' animal
li es d' utilitat probada.

TELÓ

NOTA

. Poden suprimirse si 's vol las cortinas del llit. En aquest cas, Enrich á l' entrada d' en Rafel á l' Escena V, en lloch d' amagars radera d' ellas pot col·locarse immediatament á sota 'l llit.

OBRAS DRAMÁTICAS

DE

D. Francisco Xavier Godo

Repertori castellá

- Durante el baile*, diálech en un acte y en vers,
Un marido impertinente, juguét en un acte y en vers,
original (1).
Coquetina, juguét en un acte y en vers, original.
El juramento de Pepe, juguét en un acte y en prosa.
La corsetera, juguét en un acte y en vers.
Melliços, juguét, en un acte y en vers, original.
Dia de bodas, juguét en un acte y en vers, original.
Las horcas caudinas, juguét en un acte y en vers.
La favorita, juguét lírich en un acte y en vers, original (2).
La Pálida, drama en tres actes y en vers, original.
En las nubes, comedia en tres actes y en vers, original.
Tribulaciones de un chino, comedia en cuatro actes y en vers (3).

En preparació

- ¡*Luz!*, drama en tres actes y en vers, original.
Los grandes errores, drama en tres actes y en prosa, original.
Sacrilegio, monólech en vers, original.

(1) En colaboració ab D. Federich Rahola.

(2) Música del Mestre Guiteras.

(3) En colaboració ab D. Victor Rahola.

Repertori catalá

La Mare de Deu del Mont, drama en tres actes y en vers, original.

Lo Cor y l' Anima, drama en tres actes y en vers, original.

La Pubilla de Caixás, drama en tres actes y en vers, original.

El Túnel, drama en tres actes y en vers, original.

La llum entre las sombras, drama en tres actes y en vers original.

Dos companys mal avinguts, juguet en un acte y en vers (1).

Lucrecia Borgia, juguet en un acte y en vers.

La minyona del Rector, juguet en un acte y en prosa.

Rin, juguet en un acte y en prosa.

En preparació

La Raquel, drama en tres actes y en vers, original.

La cosina de la Lola, juguet en un acte y en prosa, original.

(1) En coloboració ab D. Victor Rahola.

BIBLIOTECA

DE

L^a AURENETA

PTAS.

<i>La Suripanta</i> , (1. ^a y 2. ^a edició), comedia, 3 actes, A. F. y Codina	2
<i>Lo Somatent de Girona</i> , cuadro dramàtic, F. Agulló Vidal	1
<i>La Pubilla de Caixàs</i> , (1. ^a y 2. ^a edició), drama, 3 actes, Francisco X. Godo	2
<i>Armas y Lletres</i> , comedia, 1 acte, A. Ferrer y Codina	1
<i>Otger</i> , drama, 3 actes, A. Ferrer y Codina	2
<i>La minyona del Rector</i> , joguina, 1 acte, Francisco X. Godo	1
<i>Un pom de violas</i> , comedia, 3 actes, Conrat Roure (Pau Bunyegas)	2
<i>¡Tenorios!</i> comedia, 3 actes, A. Ferrer y Codina	2
<i>¡Ditxós ball de màscaras!</i> joguina, 1 acte, F. Figueras Ribot	1
<i>El Túnel</i> , drama, 3 actes, Francisco X. Godo	2
<i>Mar grossa</i> , joguina, 1 acte, Ernest Soler de las Casas	1
<i>Al cim de la gloria</i> , lloansa, Antoni Careta y Vidal	1
<i>Lo collaret de perlas</i> , drama, 3 actes, F. Ederich Soler (Pitarra)	2
<i>Un cop de telas</i> , diàlech, 1 acte, Anton Ferrer y Codina	1
<i>Lo mas perdut</i> , comedia, 3 actes, Joseph Feliu y Codina	2
<i>Una prometensa</i> , pasillo cómic, 1 acte, Joan Marxuach	1
<i>Lo general «No importa»</i> , drama, 3 actes, Teodoro Baró	2
<i>Toreros d' hivern</i> , comedia, 3 actes, Anton Ferrer y Codina	2
<i>No sempre 'l que paga, trenca</i> , comedia, 1 acte, F. Figueras Ribot	1
<i>Lo patró Arauya</i> , comedia, 1 acte, Joseph María Pous	1
<i>¡Tràmpas!</i> , comedia, 3 actes, Manel Rovira v Serra	1
<i>Entresuelo primera</i> , comedia, 1 acte, Pere Juliá y Sust	2
<i>Lo joch dels disbarats</i> comedia 3 actes Teodoro Baró	3
<i>Lo testament del oncle</i> , comedia, 1 acte, J. Riera y Pertrán	1
<i>La lliçó de dibuix</i> , sarsuela, 1 acte, F. Figueras Ribot	1
<i>Lo poema del cor</i> , D. Teodoro Baró	2
<i>Un debut</i> , sarsuela, 2 actes, A. Ferrer y Codina	1'50
<i>Las horcas caudinas</i> , comedia, 1 acte, Francisco X. Godo	1
<i>La trompeta de la sal</i> , comedia, 3 actes, Eduardo Aulés	2
<i>¡a Creu de la Masia</i> , drama, 3 actes, F. Soler y M. Lasarte,	2
<i>Ambo!</i> comedia, 1 acte, Joseph Campderros	1
<i>La Sonata XXVI</i> , comedia, 3 actos, J. Riera y Bertrán	2
<i>Un Manresà de l' any vuyt</i> , drama, 3 actes, A. Ferrer y Codina	2
<i>Gallina vella fá bon caldo</i> , comedia, 1 acte, A. Ferrer y Codina	1
<i>Sanás y parells</i> , juguete cómic, 1 acte, V. Suarez Casañ y J. Capella	1
<i>El rapte de la Sabina</i> , juguete cómic, 1 acte, F. Figueras y Ribot	1
<i>La Pálida</i> , drama, 3 actos, Francisco J. Godo	2
<i>La esclació de la Granota</i> , saynete, 1 acte, Teodoro Baró	1
<i>Carla Canta</i> , juguete cómic, 1 acto, Vital Aza	1
<i>Rin</i> , juguete, 1 acte, Francisco Xavier Godo	1